

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań 1 października 2025 r.

KN-V.431.48.2025

Pan
Jan Smak
Starosta Turecki
ul. Kaliska 59
62-700 Turek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne.

Zakres kontroli (w tym: podstawa prawna, okres objęty kontrolą)	Ocena prawidłowości realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze¹, zwanej dalej „Ustawą”, dotyczących udzielania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji zmieniającej koncesję na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji o przeniesieniu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż na rzecz innego podmiotu, wydawania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, cofania koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, wydawania decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych, przyjmowania zgłoszeń projektów robót geologicznych, wydawania decyzji zatwierdzającej dokumentację: hydrogeologiczną, geologiczno-inżynierską lub dodatek do ww. dokumentacji oraz decyzji o odmowie jej zatwierdzenia oraz przyjmowania innej dokumentacji geologicznej i przesyłania jej właściwym organom administracji geologicznej. Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 156 ust. 3 Ustawy. Okres objęty kontrolą: od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli.
Nazwa jednostki kontrolowanej	Starostwo Powiatowe w Turku, ul. Kaliska 59, 62-700 Turek, zwane dalej „Starostwem”.
Kontrolerzy	1. Remigiusz Stebeliński – specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 224/25 z 26 sierpnia 2025 r. 2. Karolina Błaszak – specjalista z Wydziału Kontroli Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego nr 224/25 z 26 sierpnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 1 września do 10 września 2025 r.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.

² Dz. U. z 2020 r. po. 244 ze zm.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 428.

Na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

II. Ocena kontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań zleconych przez Starostę Tureckiego z zakresu administracji rządowej dotyczących: udzielania koncesji na wydobywanie kopaliny, wydawania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji, wydawania decyzji zmieniającej koncesję na wydobywanie kopaliny, wydawania decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych, wydawania decyzji zatwierdzającej dokumentację hydrogeologiczną, wydawania decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inżynierską. Ocena pozytywną w tym zakresie uzasadnia między innymi: weryfikowanie uiszczenia opłat skarbowych przez przedsiębiorców, sporządzanie kompletnych w tym zakresie wezwań do usunięcia braków formalnych, zamieszczenie w BIP i na stronie przedmiotowej Urzędu, szczegółowych informacji o wszelkich warunkach uzyskania koncesji oraz sporządzanie kompletnych decyzji koncesyjnych.

Natomiast jako negatywne należy ocenić działania Starosty Tureckiego polegające na nieprzekazaniu nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy informacji w odniesieniu do czterech przedsiębiorców do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, zwanej dalej „CEIDG”, w przedmiocie uzyskania, zmiany i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji, zawiadomieniu strony o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy po terminie wynikającym z przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴, zwanej dalej „Kpa”, braku niezwłocznego przekazania właściwym miejscowo organom koncesyjnym, organom nadzoru górniczego i wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), a także Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz państwowej służbie geologicznej kopii pięciu decyzji w przedmiocie objętym kontrolą a także na wydaniu trzech koncesji pomimo, że do wniosków nie przedstawiono dowodu posiadania środków, w szczególności finansowych i technicznych, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Działalność w zakresie wydobywania kopalin ze złóż może być wykonywana po uzyskaniu koncesji, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 2 Ustawy. Zgodnie z art. 22 ust. 2 Ustawy, koncesji

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.

na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania, tj.: obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górnictwem nie przekracza 2 ha, wydobyte kopaliny ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³ i działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych - udziela starosta. Prace geologiczne z zastosowaniem robót geologicznych mogą być wykonywane tylko na podstawie projektu robót geologicznych, zgodnie z art. 79 ust. 1 Ustawy. Projekt robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji zatwierdza organ administracji geologicznej (m. in. starosta) w drodze decyzji, zgodnie z art. 80 ust. 1 Ustawy, natomiast zmiany projektu robót geologicznych dokonuje się poprzez sporządzenie dodatku do projektu robót geologicznych na podstawie art. 80a ust. 1 Ustawy. Dodatek do projektu robót geologicznych zatwierdza, w drodze decyzji, właściwy organ administracji geologicznej, zgodnie z art. 80a ust. 2 Ustawy. Jeżeli roboty geologiczne obejmują wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi projekt robót geologicznych nie wymaga zatwierdzania w myśl art. 85 ust. 1 Ustawy, natomiast podlega zgłoszeniu staroście - art. 85 ust. 2 Ustawy. Zgodnie z art. 88 ust. 1 Ustawy, wyniki prac geologicznych wraz z ich interpretacją, określeniem stopnia osiągnięcia zamierzonego celu wraz z uzasadnieniem, przedstawia się w dokumentacji geologicznej, którą zgodnie z art. 88 ust. 2 Ustawy, stanowią następujące rodzaje dokumentacji: geologiczna złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów, hydrogeologiczna, geologiczno-inżynierska, przedkładaną przez wnioskodawców do zatwierdzenia w drodze decyzji właściwemu organowi administracji geologicznej, zgodnie z art. 93 ust. 2 Ustawy. Według art. 92 Ustawy w przypadku wykonywania m.in.: prac geologicznych niekończących się udokumentowaniem zasobów złoża kopaliny lub zasobów wód podziemnych, wykonania otworu wiertniczego w celu rozpoznania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanego z dokumentowaniem złóż kopaliny, prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, likwidacji otworu wiertniczego, wykonywania badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów, wykonywania prac geologicznych z zastosowaniem badań geofizycznych w celu wykonania regionalnych badań budowy geologicznej kraju, wykonywania prac geologicznych z zastosowaniem badań sejsmicznych w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej w celu posadowienia morskich farm wiatrowych oraz zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy w rozumieniu odpowiednio art. 3 pkt 3 i 13 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, wyniki prac stanowią inny rodzaj dokumentacji, która zgodnie z art. 93 ust. 7 Ustawy nie wymaga uzyskania zatwierdzenia w drodze decyzji.

W Starostwie wykonywanie ww. zadań zostało określone w § 27 Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Turku⁵ i powierzone Geologowi Powiatowemu.

(akta kontroli str.: 152-153, 164-166)

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 1 września 2025 r. Starosta:

- udzielił, w drodze decyzji, pięciu koncesji,
- stwierdził, w drodze decyzji, wygaśnięcie pięciu koncesji,
- wydał trzy decyzje zmieniające koncesję,

⁵ Wprowadzonego uchwałą Nr 202/2025 Zarządu Powiatu Tureckiego z dnia 12 marca 2025 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Turku.

- wydał dwie decyzje w przedmiocie zrzeczenia się koncesji,
- wydał dwie decyzje przenoszące koncesje,
- zatwierdził, w drodze decyzji, 10 projektów robót geologicznych,
- zatwierdził, w drodze decyzji, jedną dokumentację hydrogeologiczną,
- zatwierdził, w drodze decyzji, trzy dokumentacje geologiczno-inżynierskie,
- zatwierdził, w drodze decyzji, jedną dokumentację geologiczną złoża kopaliny,
- zatwierdził, w drodze decyzji, jeden dodatek do projektu robót geologicznych,
- zatwierdził, w drodze decyzji, dziewięć dodatków do dokumentacji
- odmówił zatwierdzenia jednego projektu robót geologicznych.

(akta kontroli str.: 168-171)

Szczegółowym badaniem objęto: trzy postępowania w sprawie udzielenia koncesji, jedno postępowanie w sprawie wygaszenia koncesji, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia projektu robót geologicznych, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, jedno postępowanie w sprawie zatwierdzenia dokumentacji geologicznej

(akta kontroli: str.: 159)

IV. Stwierdzone nieprawidłowości.

1. Starosta przekazał właściwym miejscowo organom koncesyjnym, organom nadzoru górniczego i wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), a także Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz państwowej służbie geologicznej kopie:

- wygaszenia koncesji znak GP.6522.6.2024 - 34 dni od dnia wydania decyzji,
- udzielenia koncesji znak GP.6522.13.2024 - 17 dni od dnia wydania decyzji,
- udzielenia koncesji znak GP.6522.1.2025 - 23 dni od dnia wydania decyzji,
- udzielenia koncesji znak GP.6522.3.2023 - 28 dni od dnia wydania decyzji,
- zatwierdzenia projektu robót geologicznych znak GP.6572.4.2024 - 28 dni od dnia wydania decyzji,

co było niezgodne z art. 40 ust. 1 oraz art. 80 ust. 8 Ustawy stanowiącymi, że kopie decyzji niezwłocznie doręcza się właściwym miejscowo organom koncesyjnym, organom nadzoru górniczego i wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), a także Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz państwowej służbie geologicznej.

(akta kontroli str.: 261-269, 270-276, 290-302, 318-331, 344-357)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta podał, że kopie decyzji dotyczących postępowań: wygaszenia koncesji nr GP.6522.6.2024, udzielenia koncesji nr GP.6522.13.2024, udzielenia koncesji nr GP.6522.1.2025, udzielenia koncesji GP.6522.3.2023, zostały przekazane właściwym organom wskazanym w ustawie Prawo geologiczne i górnicze, niezwłocznie po ich uprawomocnieniu – mając na uwadze również czas potrzebny na dostarczenie ewentualnego odwołania od decyzji do siedziby starostwa.

(akta kontroli str.: 380-381)

Podane w złożonych wyjaśnieniach przez Starostę argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ zgodnie z treścią art. 80 ust. 8 oraz z art. 40 ust. 1 organ administracji geologicznej niezwłocznie doręcza decyzję lub kopię decyzji właściwym miejscowo organom administracji geologicznej, nadzoru górniczego oraz państwowej służbie geologicznej.

2. Starosta udzielił trzech koncesji znak: GP.6522.3.2023, GP.6522.13.2024 oraz GP.6522.1.2025 pomimo, że do wniosków o udzielenie ww. koncesji nie przedstawiono dowodów posiadania środków, w szczególności finansowych i technicznych, jakimi wnioskodawca powinien dysponować w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, co było niezgodne z art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy, stanowiącym że we wniosku określa się środki, w szczególności finansowe i techniczne, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności oraz z art. 24 ust. 2 Ustawy, według którego do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności.

(akta kontroli str. 277-288, 303-317, 333-343)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta podał, że organ uznał informacje dotyczące środków finansowych i technicznych zawarte we wnioskach o wydanie koncesji na wydobywanie kopalin jako formę oświadczenia Przedsiębiorców za wystarczające do możliwości realizacji uprawnień koncesyjnych, biorąc pod uwagę skalę przyszłego zakładu górniczego. Ustawa prawo geologiczne i górnicze ma zastosowanie zarówno do bardzo małych zakładów górniczych, gdzie wydobywanie nie wymaga zaawansowanego sprzętu, jak i dużych zakładów górniczych, gdzie nakłady na uruchomienie działalności są niepodważalnie dużo większe. Z uwagi na wątpliwości, co do prawidłowości dotychczasowych procedur, zwrócimy uwagę na ten element koncesjonowania i zobligujemy w przyszłości do załączania stosownych dowodów istnienia opisywanych przez wnioskodawców okoliczności w tym zakresie.

(akta kontroli str.: 380)

Podane w złożonych wyjaśnieniach przez Starostę argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ zgodnie z treścią art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy, przedsiębiorca we wniosku o udzielenie koncesji określa środki, w szczególności finansowe i techniczne, jakimi dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, natomiast art. 24 ust. 2 Ustawy jednoznacznie wskazuje, że do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności.

3. Starosta przekazał, później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy przez Starostę, do CEIDG, informacje dotyczące:

- udzielenia koncesji znak GP.6522.3.2023 - 915 dni po terminie,
- udzielenia koncesji znak GP.6522.13.2024 - 264 dni po terminie,
- udzielenia koncesji znak GP.6522.1.2025 – 100 dni po terminie,

Działanie to było niezgodne z art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji

dla Przedsiębiorcy⁶, który wskazuje, że informacje dotyczące uzyskania, cofnięcia, utraty i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji, są przekazywane do CEIDG przez odpowiednie organy koncesyjne, nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawnomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy. Jeżeli sprawa była rozstrzygana w drodze decyzji, której nadano rygor natychmiastowej wykonalności, organy te przekazują informacje nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

(akta kontroli str.: 369-376)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta przyznał, że wskazane wpisy zostały umieszczone po terminie przez przeoczenie. W przyszłości będą one umieszczane w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy lub nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności.

(akta kontroli str.: 380)

4. Starosta w sprawie znak GP.6522.3.2023 nie zawiadomił strony o niezafatwieniu sprawy w terminie, w tym o wyznaczeniu nowego terminu rozpatrzenia sprawy, w miesięcznym terminie do jej załatwienia, co było niezgodne z art. 36 § 1 w związku z art. 35 § 3 Kpa. Zgodnie z art. 36 § 1 kpa o każdym przypadku niezafatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia, natomiast stosownie do treści art. 35 § 3 Kpa załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

(akta kontroli str.: 289)

W złożonych wyjaśnieniach Starosta przyznał, że zawiadomienie to zostało przesłane wnioskodawcy po terminie jednego dnia z uwagi na pomyłkę Geologa Powiatowego.

(akta kontroli str.: 380)

V. Zalecenia i wnioski

Biorąc pod uwagę ocenę zawartą w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Niezwłoczne przekazywanie organom administracji geologicznej, nadzoru górniczego oraz państwowej służbie geologicznej kopii zatwierdzonych w drodze decyzji projektów robót geologicznych, zgodnie z art. 80 ust. 8 Ustawy oraz niezwłoczne przekazywanie kopii udzielonych w drodze decyzji koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego, kopii stwierdzających w drodze decyzji wygaśnięcie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego właściwym miejscowo organom koncesyjnym, organom nadzoru górniczego i wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), a także Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu

⁶ Dz. U z 2022 r. poz. 541 ze zm.

Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz państwowej służbie geologicznej, zgodnie z art. 40 ust. 1 Ustawy.

2. Prowadzenie postępowań w przedmiocie udzielania koncesji, zgodnie z przepisami Ustawy, w szczególności o weryfikację składanych przez przedsiębiorców wniosków, w zakresie dołączania dowodów posiadania środków finansowych i technicznych, jakimi wnioskodawca powinien dysponować w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności, zgodnie z art. 24 ust. 1 pkt 4 Ustawy.
3. Przekazywanie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej informacji dotyczących uzyskania, cofnięcia, utraty i wygaśnięcia uprawnień wynikających z koncesji nie później niż w dniu roboczym następującym po dniu uzyskania informacji o prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy, której dotyczą, wraz z podaniem daty uprawomocnienia się rozstrzygnięcia i znaku sprawy zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy.
4. Prowadzenie postępowań administracyjnych zgodnie z przepisami Kpa, w szczególności w zakresie przestrzegania terminów wynikających z art. 36 § 1 w związku z art. 35 § 3 Kpa.

VI. Pozostałe informacje.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia wystąpienia pokontrolnego. Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli

Wojewoda Wielkopolski

Agata Sobczyk

/dokument podpisany elektronicznie/